

A tanuló azonosító
matricája

FIGYELMESEN
RÁRAGASZTANI

MAGYAR NYELV

ISKOLAI ESSZÉ

MAG IK-1 D-S014

MAD.14.MA.R.K1.16

3415

12

Magyar nyelv

Üres oldal

MAG IK-1 D-S014

99

ÁLTALÁNOS UTASÍTÁSOK

Figyelmesen kövesse az utasításokat.

Az ügyeletes tanár engedélye nélkül ne lapozzon és ne fogjon hozzá a feladatok megoldásához.

Az azonosító matricát ragassza a borítékban található összes vizsgaanyagra.

A vizsga **180** percig tart.

A vizsga e részében iskolai esszét kell írnia. Kövesse az utasításokat és a megadott szempontokat.

Két feladattípus közül választhat. Figyelmesen olvassa el mindkét feladatot és a mellékelt szöveget/szövegeket, majd válassza ki az ön számára megfelelő feladatot.

Az esszének **400 – 600** szót kell tartalmaznia.

Először írhat a mellékelt piszkozati lapra, de a piszkozati lap tartalma nem kerül értékelésre. **Az iskolai esszét kötelező átmásolni a tisztázati lapra!**

Olvasható kézírással és feltétlenül írott betűkkel írjon. A nagy, nyomtatott betűkkel írt, rendetlen vagy olvashatatlan dolgozatért nulla (0) pont jár. Ha írás közben hibát követ el, a hibát húzza át és írja alá (kézjegy).

Kizárólag fekete vagy kék tollal írhat.

Sok sikert kívánunk!

A vizsgakönyvecskének 16 oldala van, ebből 3 oldal üres.

I. értekező esszé (irodalmi esszé) Molière: Tartuffe

Utasítások

Figyelmesen olvassa el az alábbi szöveget, ill. a műről írandó esszére vonatkozó támpontokat! Esszéjének szerkezete kerek, egész legyen (**bevezetés, főrész és befejezés**).
Ügyeljen arra, hogy az esszé megfeleljen a **helyesírási** és **nyelvtani** követelményeknek!
Sem a támpontok sorrendje, sem maguk a támpontok ne befolyásolják esszéje kidolgozásában.

Molière: *Tartuffe* (részletek)

ELSŐ FELVONÁS

ELSŐ JELENET

DAMIS
PERNELLE ASSZONY

Kedves Tartuffe ura boldog hát bizonyára...
Az jó ember, lehet adni az ő szavára,
És én nem tűrhetem – mert előnt a harag –,
Hogy megtámadják őt az ilyen szamarak.

DAMIS

Egy álszent törtető döntse el, mit hibáztam?
Eltűrjem zsarnoki, új hatalmát a házban,
S hogy szórakozni is csupán azzal lehet,
Amit ez a kegyes nagyúr megengedett?

DORINE

Mióta elveit itt hirdeti közöttünk,
Nem tehetünk olyat, hogy főbűnbe ne essünk.
Mindent bírál ez a buzgó erkölcsbíró.

(...)

Magyar nyelv

Iskolai esszé

NEGYEDIK FELVONÁS

HETEDIK JELENET

(...)

ORGON *Miközben Tartuffe kitárt karral előrelép, hogy megölelje Elmirát, az hátralép, és Tartuffe észreveszi Orgont (előlép) Hohó! A szerelem ennyire tombol önben? Hogy elragadja önt e mohó szenvedély! Ó, ó, a szent! Nekem már hiába beszél! Ilyen könnyen esik bűnbe? No, szép bitangság, Nőül venni a lányt s elcsábítani anyját! Azt hittem, nem igaz, s egész idő alatt Vártam csak, hogy mikor jön a jó fordulat. De kívánhatok-e még több bizonyítékot? Nem, többre nem vagyok kíváncsi, épp elég volt.*

ELMIRA *(Tartuffe-höz) Nem volt kedvem szerint, hogy önnek így tegyek, S nem tettem volna, ha nem kényszerítenek.*

TARTUFFE *(Orgonhoz) Hogyan? Hát elhiszi?...*

ORGON *Hagyja ezt abba, kérem. Ki a házamból és már ne sokat beszéljen. Úgy volt, hogy...*

TARTUFFE *Ezzel itt már nem megy semmire S nem változtat azon, hogy el kell mennie. Maga megy! Azt hiszi, hogy maga itt a gazda? Nem, enyém ez a ház, mert maga nekem adta, S majd megmutatom én, hogy hiába akar Belém kötni pimasz cselfogásaival, S hogy majd megbüntetem ezt a csalást, e vétket, S tudni fogom, hogy bosszuljam meg a sértett Eget, s keservesen meg fogja bánni, hogy Így bánt velem, s az én házamból most kidob.*

Magyar nyelv

Iskolai esszé

Az alábbi kérdések az értekező esszé támpontjaiként is szolgálhatnak:

1. Mi jellemző a XVII. századi francia színjátszásra?
2. Hogyan értelmezi az állítást, mely szerint a kitűnő megfigyelő és gazdag élettapasztalattal rendelkező Molière „alapanyaga” az emberi természet?
3. Mit tud a *Tartuffe* keletkezéséről és témájáról?
4. Mi jellemzi a mű felépítését, szerkezetét (hármasság, in medias res kezdés, valószínűtlen befejezés stb.) és a mű szereplőit?
5. A komikumnak mely fajtájára (helyzet- és jellemkomikum) találunk példát a darabban?
6. Mi a véleménye, korunkat milyen mértékben jellemzi a képmutatás?

Magyar nyelv

Iskolai esszé

II. nem művészi szöveg (gyakorlati szöveg) Az anyanyelvről

Utasítások

Figyelmesen olvassa el az alábbi szövegeket (**A, B, C, D**), ill. az adott témáról írandó esszére vonatkozó támpontokat!

Írásának szerkezete kerek, egész legyen (**bevezetés, főrész és befejezés**).

Ügyeljen arra, hogy írása megfeleljen a **helyesírási** és **nyelvtani** követelményeknek!

Sem a támpontok sorrendje, sem maguk a támpontok ne befolyásolják esszéje kidolgozásában.

A.

Minden nemzetnek fő kincse a nyelve. Bármit elveszíthet, visszaszerezheti, de ha a nyelvét elveszti, Isten se adja vissza többé.

Gárdonyi Géza

B.

Meleg szeretettel függj a hon nyelvén! mert haza, nemzet és nyelv, három egymástól válhatatlan dolog; s ki ez utolsóért nem buzog, a két elsőért áldozatokra kész lenni nehezen fog. Tiszteld s tanuld más mívelt népek nyelvét is, s főképp ama kettőt, melyen Plutarch a nemzetek két legnagyobbikának hőseit rajzoló s Tacitus a római zsarnok tetteit a történet évkönyveibe való színekkel nyomá be; de soha ne feledd, miképen idegen nyelveket tudni szép, a hazait pedig lehetőségig mívelni kötelesség. [...]

Kölcsey Ferenc: *Parainesis Kölcsey Kálmánhoz*

C.

Nem véletlen, hogy a világ népeinek nagy részénél a nyelv fogalmát és jelentését az anyához kötik. A születés csodájához, az emberi melegséghez, a szeretet mélységeihez, a hűséghez, a féltéshez, a befogadáshoz, a teremtéshez.

Az anyanyelv örökölt vagyonunk, sejtjeinkbe szövődő tulajdonunk, az anyanyelv egyenlő vállalt önmagunkkal.

Dobos László: *Örökölt vagyonunk*

Magyar nyelv

Iskolai esszé

D.

E drága nyelvet porrá ne törjétek,
Ne nyúljon hozzá avatatlanul
Senki: ne szaggassátok szirmait
A rózsafának, mely hóban virul!
Úgy beszéljen ma ki-ki magyarul,
Mintha aranyat, tömjént, mirhát hozna!

Reményik Sándor: *Az ige*

MAG IK-1 D-S014

00

Magyar nyelv

Iskolai esszé

Az alábbi kérdések a nem művészi szöveg (gyakorlati szöveg) támpontjaiként is szolgálhatnak:

1. Mi az anyanyelv?
2. Mit jelent az anyanyelvi műveltség (iskolai oktatás-nevelés, önképzés)?
3. Mit jelent az ösztönös és mit a tudatos nyelvhasználat?
4. Miért nem lehet az anyanyelvet a kommunikáció fogalmával azonosítani?
5. Milyen a művelt ember beszéde, írása, olvasása?
6. Mit jelent az idegen nyelvi környezetben az anyanyelv?
7. Mi jellemzi a mai horvátországi magyarság nyelvhasználatát?

Érvelésében, véleménye kifejtésében a történelem, továbbá a magyar és a világirodalom lírai, epikai és drámai alkotásaiból vett példákra egyaránt hivatkozhat.

Tisztázati lap

Tisztázati lap

Ezt a felületet az osztályzótanár használja, kérjük, ide ne írjanak!

MAG IK-1 D-S014

03

Tisztázati lap

Ezt a felületet az osztályzótanár használja, kérjük, ide ne írjanak!

03

Tisztázati lap

Ezt a felületet az osztályzótanár használja, kérjük, ide ne írjanak!

03

Magyar nyelv

Tisztázati lap

Ezt a felületet az
osztályzótanár
használja, kérjük,
ide ne írjanak!

Blank lined area for writing.

MAG IK-1 D-S014

03

Magyar nyelv

Tisztázati lap

Ezt a felületet az
osztályzótanár
használja, kérjük,
ide ne írjanak!

Blank lined area for writing.

Üres oldal

Magyar nyelv

Üres oldal

